

*... Süleyman gözdesine : — Gökteki yıldızlar ayağının altına serilsin! dedi, yıldızlar küme küme gökten yere düşmeğe başladı..

Günün meselesi:

23 yıl esrar kullanan insanın muhakemesi yapıldı

Maznun, ağladı ve tövbe etti

Maznun söylüyor: "Karın, çocukların bir tarafa; bir gram esrar bir tarafa deseler, esrarı tercih ederdim."

Dün dokuzuncu ihtisas mahkemesinde bir esrar kaçakçılığı davası görülmüş ve 23 senelik bir esrarkeş, hâkimin önünde ağıyla rak yemin ve tövbe etmiştir.

Üsküdar'da Valide camiinde kahveci Şükrü bundan bir müddet evvel üzerinde 11 gram 26 santigram sıklığında 24 parça esrarla yakalanarak esrar kullanmak ve satmak suçile mahkemeye verilmiş ve dünkü son celsesinde esrar sattığı sa-bit olamadığından beraatine ve bu zehiri kullanmaktan dolayı da evvelce altı ay tedavi ve hapse mahkûm olduğu anlaşıldığından tekrar tecziyesine mahal görüle-medihine karar verilmiştir.

Bu kararı öğrenen Şükrü hemen heyecanla ayağa kalkarak düzgün bir ifade ve ağıyla bir sesle:

— Muhterem bîy hâkim... Ben 23 senedenberi bu zehirin müptelâsıyım. Tıbbî adliden raporım var... İstikbalim... Çoluğum çocuğum bu yüzden mahvoldu. Ada-letiniz beni çok mütehasis etti...

Bundan sonra artık esrar içmiye-ceğime 23 seneden sonra ilk defa yemin ve tövbe ediyorum... Bir daha içen namusuzdur... Allah i-çenlere de acısın... Tövbeler tövbesi...

Demistir. Orta boylu, kıyafeti oldukça düzgünce, sapsarı çehresinin üs-tünde hâlâ zekâ ışıkları sönmeyen yeşil gözlü bir genç olan Şükrü mahkemeden çıkınca kendisile görüşen bir muharririmize de yeminini tekrar etmiş ve jandarmaların muhafazasında ağıyla ağıyla şunları söylemiştir:

— Bay gazeteci... Ben bir kaymakam oğluyum... Tahsilim de yüksektir. Bu menhus esrar gençliğimi, hayatımı evimi barkımı, karımı, bir kelime ile her şeyimi sendürdü... İstikbalim mahvoldu. Yavaş yavaş, hayat da gidiyor. Bu katil zehiri 23 senedenberi kullanıyorum... Bu sebepten saadetten sefsaletim indim. Her şeyimi sattım, efendilikten dilencilige düştüm.

Son defa Üsküdar'da Valide ca-miinde bir kahve açmıştım. Ora-da kibar, namuslu müşterilerim vardı... Hepsi müteakit, asil adamlar... Tam onlara kahve hazırlarken birden esrar zamanı gelince buhrandan kendimi kaybedip mü-terileri kapı dışarı çıkarır, haydi yayan Göztepeye, bazan Maltepeye koşar, esrar tedarikine giderdim... Bu yüzden kahvem hiç müşteri gelmez oldu...

İnsan anasını, babasını, çocuğ-u terkeder, fakat bunu bırakamaz sanırdım. Evvelce; karım bir tarafa, çocuklarım bir tarafa; bir gram esrar bir tarafa deseler hemen onları feda eder, esrarı alırdım... Şimdi iki aydır Bakırköyün-de yatıyorum... Ve bu gün de yir-mi üç yıl sonra esrara tövbe ediyorum... Bir daha kullanırsam namussuzum...

Benim bu halim diğer esrar kul-lanan zavallılara ibret olsun, on-ları da Allah ve hükümet kurtar-sın...

Hukuk Fakültesinde Rektör Ankaraya gidiyor, izahat verecek

Hukuk Fakültesi Dekanlığı işi, ehemmiyetli bir mesele oldu

Üniversite rektörü Cemil Bilsel önümüzdeki çarşamba günü An-karaya gidecektir. Rektör Vekâ-lette Hukuk Fakültesinin istifa eden Dekanı Sıddık Saminin yerine bir diğer profesörün tayini mesele-sile meşgul olacak ve bundan bağ-ka yeni yapılacak inşaat işleri ve enstitüler mevzuu üzerinde temas-lar yapılacaktır. Cemil Bilsel, bu iş-leri bir haftada bitirecektir. Rek-tör dönüşünü İzmirle birlikte yap-cak ve kendisini konferans vermek üzere davet eden İzmirliyle iki konferans verecektir. İzmirde de

üç gün kadar kalacak olan rektör, nisanın sekizinde İstanbul'a döne-cektir.

Rektör Cemil Bilsel, Ankara se-yahatinde, Hukuk Fakültesinin münhal bulunan Dekan meselesini mutlaka halledecek, burada pro-fesörlerle yapmış olduğu temaslara hakkında vekâlete izahat verecek-tir. Fakülte dekanlığını hiç bir profesörün kabul etmemesi ehem-miyetle telâkki edilmektedir. Bu -raya, münasip bir zatın Maarif Vekâleti tarafından tayin edile-ceği ümit olunuyor.

Meşhur Damacılar Pazara Çarpışıyor

Damacılar Ankara Şatranç kulübüne birleşmeye karar verdiler

Ankara'da şatranç klübü açıl-dıktan sonra gerek şatrançlar ve gerekse damacılar daha geniş mik-yasta faaliyete geçmiş bulunmak-tadır. Yıldızın (Maryosera) tara-fından gazino haline kalbi tarihinde hem şatranç ve hem dama için bir müsabaka açılmış ve damada kat'î bir netice alınamamasına mu-kabil şatrançta bir Rus birinci ve Maruf isimindeki şatranççı da ikinci gelmiş, o tarihten itibaren dama ve şatrançlar tekrar bir araya gelememişti. Ahiren Ankara'da açıl-an şatranç klübü bu noksanı telâfi etmiş ve ilk müsabaka olarak Ankara'da bir turnuva açmıştır. Bu-nun üzerine İstanbul'da da şatranç-lar ve damacılar arasında müsabakalar yapılması kararlaştırılmış bu-lunuyor.

Eski damacılar arasında (Sava) isimindeki zatın birinci derecede bir oyuncu olduğu zannolunuyordu. Halbuki damada kuvvetli bir ham-teci olarak tanınan B. Asaf ve sütçü Hacı, Savadan üstünlükleri-ni muhtelif hususî çarpışmalarda isbata muvaffak olmuşlardır.

Bir çok damacılar İstanbul'un en yüksek damacısını tayin etmek için önümüzdeki Pazar günü Şeh-zade başında damacılar kahve-sinde hakiki bir maç yapılmasını temin etmişlerdir. Bu maçta bil-hassa isimleri en ileride gelen B. Asaf ve sütçü Hacı çarpışacaklar-dır. Netice tesbit ve ilân oluna-caktır. Haber aldığımız göre da-macılar Ankara şatranç kulübüne birleşmek üzere teşebbüse bulu-nacaklardır.

üzerinde verecektir.

Debré'den sonra Zürih Üniver-sitesi Medenî Hukuk profesörle-rinöen Eggert gelecekti. Fakat bu konferans gelecek ders yılının ilk konferansı olarak tesbit edilmiş-tir.

Halk filozofu diyor ki:

Yeni bir korku: Lüks otomobil korkusu!

— İnsan, kuyruklu piyano gibi o yeni biçim pırlırlı lüks otomobillere bayılıyor yahu!... Böyle-sine çelik devlet kuşlarından korkmak da ne kelime!

Diyeceksin. Arzedelim: Dün akşam Taksim - Harbiye a-rasındaki caddede işte böylesine bir çelik devlet kuşu, zavallı bir çocukcağızı çelik gagasile kaptı, kan-lar içinde bıraktı!

Bu da ahu gibi bir lüks spor o-tomobildi. Ahuyu koşturan zat merhametli bir zatmış ki, yerin-den fırlayınca kanları içindeki çocukcağızı otomobilene aldı. Sürat-le, her halde, bir hastahaneye a-çurdu.

Orada, kaldırımda, şaşkın bir ka-labelık arasında, ezilen çocuğun kardeşi feryatlar içindeydi. O ka-dar! İşte kuyruklu lüks otomobillerden bunun için korkuyoruz. Bil-hassa bunlardan fena halde kor-kuyoruz. Çünkü bir taksî şoförü, bir defa, ustadır. Saniye içinde yil-dırım gibi manevralar yapmaya a-lışkındır. Taksî şoförü içemez. Teh-likelere dikkat onda artık bir mes-lek itiyadı haline girmiştir.

Gel gelelim, hususî otomobil kullananlar heves adamlarıdır. Ek-seriya şoförlüğe hiç kabiliyeti ol-mıyan insanlardır. Ölümlü manevra-larını beceremeleri imkânsızdır. Da-ima içki âlemlerinden dönerler -ler ve içki içmek onlar için mem-nu değildir!

Vâkıa, son zamanlarda, hemen yüzde seksen hususî otomobilleri bayanların kullanması moda ol-muştur. (Yandık!) mı diyeceksi-niz?

Bilâkis. Şeytan kulağına kurşun, ve çelik olsun ki, henüz bir baya-nın elinden kaza çıkmamıştır! Mu-hakkak ki, bayanlar belki daha a-cemi, fakat çok daha müşfik..

Aman, taksilerden ziyade hususî âhu kullananları kontrol, aman! man!

Halk Filozofu

Birimizin derdi Hepimizin derdi Bu ekmeklerin hangisi birinci nevidir?

Sultanahmette oturduğunu bil-diren (H. I.) imzalı bir okuyucumuz soruyor:

"Ekmek narhı var. Ekmek her yerde (11) kuruştur. Fakat bir çok yerlerde (10,5) ve hattâ (10) kuruşa ekmek satılıyor. Bu satıcılar arasında fırınlar da var. soruyoruz: (11) ilk birinci nevidir, (10,5) luk ikinci nevidir diyorlar. Yanyana koymadıkça fark anlaşılmıyor. Biz bakkallar-dan alıyoruz. Acaba onların sat-tıkları hangi nevidendir, bunu ayırt etmek nasıl mümkün ola-cak?.. Biz de bir muhbirimizle tahkik ettik, doğrudur.

Fakat bunu bir belediye vazifesi veyahut bir hükümet işi olarak düşünmek ve yine yapılması icap edenleri onlar-dan istemek haksızlık olur.

Belediye bir narh koymuştur. Bunun haricinde iş yapan ya aldatıyor ve yahut doğru söy-lüyor. Bunu takdir edebilmek, halkın hakkıdır. Sorulur, anlaşı-lır, emniyet getirilince alınır. Aksi takdirde alınmaz.

Biz biliyoruz ki bir küçük şikâyet olsa be'diye en ağır cezayı verecektir. Maslefe bazı esnaf ticaretin yolunu hileden arıyorlar. Fakat onun cezasını cemiyet veriyor. Bir gün dük-kânın kenepkleri üzerinde (kira-lık) levhasını görüyoruz.

Ancak burada bir noktayı hatırlatmak istiyoruz:

Narh, bir şeyin satılabilceği en son fiyat haddidir. İsteyen matlûp kaliteyi değiştirmek kay-dile narhtan aşağı satabilir.

Fakat eğer kalite değişmezse o zaman bunu en yakın bele-diye memuruna bildirmekle bi-rimizin derdinden hepimizin der-tlenmesine mani olunur.

Otelciler Ticaret Oda-sından ayrılmak istiyor

Ayrı bir birlik kuracaklar, fakat Oda müsaade etmiyor

Turing Klüp Otelciler Cemi-yeti ile temasa geçerek seya-hat mevsimi dolayısıyla hazırlıkla-rın yapılmasını bildirmiştir.

İsviçreden modern otelcilik hak-kında geniş malûmat veren bir ni-zamname getirilmiştir.

Bu nizamname, Turing Klüp ta-rafından tercüme edilmiş ve cemiyet reisi Şevkete gönderilmiştir. Nizamname, modern otelcilik, otel hizmet ve hizmetçileri hakkında malûmatı ihtiva etmektedir.

Turing Klüp Otelciler Cemiyeti Riyasetine yazdığı mektupta; otelcilikğin esnaftan madut olmadı-ğını, müstakil ve ehemmiyetli bir ticaret işi olduğunu, binaenaleyh bağılı olduğu ticaret odasından ayr-riyarak, Avrupada olduğu gibi, bir otelciler birliği kurmaları lâzım geldiğini bildirmiştir. Fakat, tica-ret odası buna itiraz etmiş, Oda ile cemiyet arasında bir ihtilâf çık-

mıştır. Otelciler Cemiyetinde İs-tanbul ticaret hanlarında çalışan oda başları da kayıtlı bulunmak-tadır.

Fakat, bu odabaşlar, akaliyette kaldıklarından otelcilerin ayrılma-sile bir oda başları cemiyetinin ku-rulmasına imkân olmayacaktır.

Bu hususta kendisine müracaat eden bir muharririmize Esnaf Cemiyetleri Direktörü B. Kâzım şun-ları söylemiştir:

— Otelciler Cemiyetinin esnaf teşekküllerinden ayrılması için her şeyden evvel cemiyeti feshetmesi lâzımdır. Bu da ancak heyeti u-mumiyeye rızasile kabul olabilir. O-telcilerin cemiyeti lâğvedip bir birlik kurmaları meselesine diye-cer yoktur. Her medenî memleket-te bir otelciler cemiyeti vardır. Sayet böyle bir müracaat olursa derhal cemiyeti feshedemeyiz. Bu, diğer-lerine örnek olabilir.

Edebiyat Fakültesinde Doçent Sa-bahattin Rahmi tarafından veri-lecek olan bu konferansın mev-zuu (Fransada içtümâi romanlar) dır.

Davetiye yoktur. Herkes gele-bilir.

Yunanistanda Tarihî Tetkikat

Müze İkinci Müdürü Seyahatten döndü

Yunanistana giden İstanbul mü-zeleri ikinci direktörü Arif Müfit önümüzdeki Cumartesi günü şeh-rimize dönecektir.

Arif Müfit, iki aya yaklaşan se-yahatî esnasında Atina'ya, Atina-dan Argolis'e, oradan da Gride git-miş ve buralardaki tarihî eserler hakkında tetkikat yapmıştır. A-rif Müfit, bütün tetkikatını bir rapor halinde hazırlayarak Türk tarihî tetkik cemiyetine göndere-cek, bundan sonra da Ege havza-sındaki tarihî eserleri tetkik et-mek üzere ikinci bir seyahate çı-kacaktır.

Paris'ten bir Profesör Geliyor

Burada bir konferans verecek

Üniversitece konferans vermeleri için davet edilen Fransız profe-sörü Debré 22 Mart Pazartesi gün-ü saat 18,10 da ve 25 Mart Çar-şamba saat 17 de olmak üzere iki konferans verecektir. Profesörün birinci konferansı Acrodynie, ikin-cisi de Erythème Nouveaux mevzuu

ve.. yüksek sesle okumaya başla-dı.

— Karıcığım; Dokuz aylık çalkantıdan sonra işlerim duruldu. Bu, sonu almak için sana üç haftadır mektup yaz-madım. Dün emrimi aldım. Cernai paşa karargâhında çalışacağım. Karargâhın Şamda kalması kararlaştırıldı. Şamın en güzel yerinde, Cebeldeyiz. Artık Hicaz demiryolu-nun kızgın kum çöllerinde dolaşmaktan, yetmiş derece güneş altında çalışmaktan kurtuldum. Burada rahat, sakın, düzgün bir çalışma hayatım olacak. Sabahle-yin dokuzda gideceğim, akşam al-tıda çıkacağım.

Tam bir büro hayatı. Onun için-dir ki artık sessiz olma'ya lüzum yok. Seni ve çocuğunu da buraya getirtmeyi yerinde buldum. Muhak-kak ki, Şamı çok seveceksin. Bu -rası Suriyenin en büyük, en güzel, en konforlu şehirlerinden birisi. Pa-hiyye caddesinin bir eşi İstanbul'da bile yoktur. İmparatorluk merke-zinde tramvaylar atla sürülürken burada elektrikle işletiliyorlar.

Geldiğin vakit hepsini görecek, be-ğenecek, seveceksin.

Nihat mektubunda uzun uzun Şamı anlatıyor, en sonunda şöyle bitiriyordu:

"Cici karıcığım, şeker karıcığım, güvercinim, kumrum, bir taneci-gim.. seni ve Güneşimi mes'ut et-mek için yaşamaktan zevkleniyo-rum. Seni Şamın en güzel evin-de, en rahat şekilde oturtacağım. Hem çadırdaki bile olsa sen kocanın yanında olmayı, konaklarda, saray-larda oturmaktan üstün tutarsın değil mi?"

Onun içindir ki sana para gön-derdim. Evi boşaltırsın. Getirilebilecek eşyayı ayırır, geriye kalanını sa-tarsın. Sen, çocuğum ve süt annesi çok çok on gün sonra buradasınız demektir. Buraya gelmek çok kolay. Haydarpaşadan trene binecek, dördüncü gün Şamda ineceksiniz. Ben sizi istasyonda beklerim. İs-tanbuldan ayrılırken telgraf çek -meyi unutma. Haydi benim güzel karıcığım. Bütün bu işlerden ken-dini hiç üzmeden, kolayca yap,

et, şimendifere atla gel emi? Ya? naklarından, dudaklarından, göz-lelerinden hasretle bol bol ö-perim. Çocuğumu, Güneşimi benim için muncikhya, mın-cıkhya, fakat, ağlatmadan, incit-meden öp, öp olmaz mı?"

Firdevs mektubu içine sindire sindire okuduktan sonra:

— Gideriz değil mi Lutfiye?

Dedi.

— Gideriz..

Güneş de, renk ve ışığını adının eşinden alan sarı, katmerli saçla-rını ensesine dökse dökse bürçür bo-yunda lâfa karıştı:

— Gideriz anne..

Ve.. hepsi bu beklenmedik yol-culuğa hem sevinçler, hem şaşı-lar!

Firdevs, Lutfiye'ye:

— Haydi Şakir beye haber gön-derelim. Gelsin bakalım, ne yap-a-cağız, nasıl toplanacağız, ne zaman gidebileceğiz?.. İstersen karakola kadar sen git..

Diyecekti. Lutfiye hemen çarşaf-landı:

(Devamı var)

Edebî roman: 16

Sen de seveceksin!

Etem İzzet Benice

Diye yerinden fırladı, kahveyi yapmaya koştu. O karışık geç-kin komiser söyleniyordu:

— Neydi o karagola geldiğin günkü halin. Sıkısan damarların -dan bir damla kan çıkmıyacaktı. Yüzüne nur geldi; etlinden, can-landın, güzellendin, bir içim su ol-dun!

Yirmi ikinci gün

Firdevs hanım hastahaneden geldi.

Güneş şen ve.. yaramaz.

Lutfiye harıl harıl evde yaz te-mizliği yapıyor.

Kapı çalındı.

Firdevs hanım seslendi:

— Lutfiye hoş kuyruş bak.

— Peki hanımefendiciğim..

Firdevs her kapı çalınışında yüre-ğinin kasıldığını ve damarlarının alev alev yandığını hissediyor. Yir-

mi iki gündür kocasından mektup yok. Üzüm üzüm üzüldü! Gün-düzleri pencere önünden ayrıl-mıyor, geceleri gözüne uyku girmi-yor.

— Muharebe bu. Ya öldüyse, ya yaralandıysa?

Diye tasa ediyor. Lutfiye kapı-yı açtı. Çılgık çığlığa sevinerek yu-karıya koştu:

— Hanımefendi Nihad beyden mektup!

Firdevs mektubu kapar gibi Lutfiye'nin elinden aldı. Zarfı aç-madı, parçaladı, hemen okumaya başladı. İlk önce mektubu okumu-yor, satırlarına göz gezdiriyordu:

— Birşey var mı, birşey olmuş mu?

Kendi kendine:

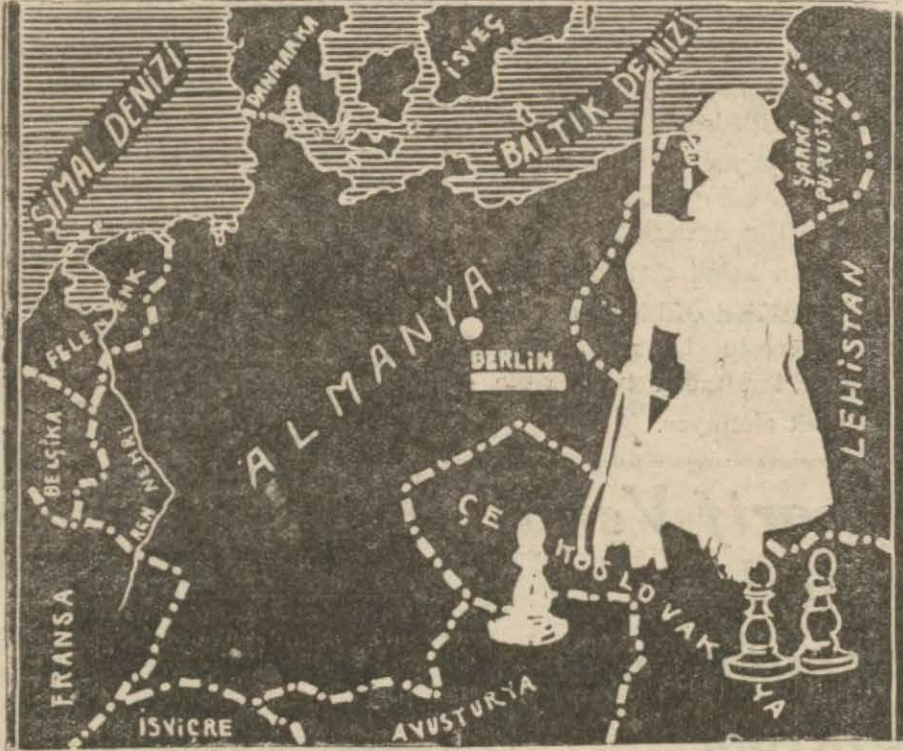
— Birşey yok!

Hükümünü verince rahat rahat

HARP

Çıkarsa nüfusu kalabalık milletlerin müstemleke ihtiyaçları meselesi halledilmiş olur mu?

Bu suale verilen cevap şudur: HAYIR!

Nüfusunun kalabalığına ve iptidal maddelere muhtaç olduğundan bahisle müstemleke isteyen Almanya, bu güden bir harbe sebep verebilir mi?

Yeni bir harp nereden çıkabilir? Şimdiye kadar bu suale cevap vermek isteyenler, her türlü ihtimali hesaba katarak tahminler yürütenler çoktur.

Almanların müstemleke istedikleri bir sırada, dünya coğrafyasının büzük durumunu mevzu bahis eden Haydelberg'de çıkan Çayt-grift für geopolitik, milletler arasındaki taksimatı şu şekilde gözden geçiriyor:

«Yer yüzünün sathı mesahası 500 milyon kilometre murabbadır. Denizler ise bu sathı mesahanın % 72 sini işgal ederler. Yani 360 milyon kilometre murabbai... demek ki geriye 140 milyon kilometre murabbai kalıyor. Bütün hükümetlerin sathı mesahalarını hesap edersek, 135 milyon kilometre murabbai tutar.

Bu 135 milyon kilometre murabbai arazide yaşayan 2073 milyon erkek, kadın ve çocukları ibaretir. Şu halde Km. murabbaina vasatı on beş nüfus düşüyor demek tir. Adam başına 6,5 hektar toprak düşer.

Fakat yer yüzündeki nüfus ve memleketler kıt'alara ayrılmıştır. En ziyade kesafet gösteren kıt'a Avrupadır.

10,180,700 kilometre murabbai tutan Avrupada 517 milyon nüfus yaşıyor. Yani kilometre murabbai başına 51 nüfus düşüyor.

Kıt'aların en büyüğü olan Asyada 154 milyon nüfus vardır. Fakat 42,530,000 kilometre murabbai tutan sathı mesahasına taksim edilirse, kilometre murabbaina ancak 27 nüfus tutar. Şimal ve orta Amerikada ise, kilometre murabbai başına 8 kişi düşüyor. Bu miktar Afrikada ve cenubi Amerikada 4,5 Avustralyada ise 1 dir.

Kendi topraklarına sığamayan milletlerden Japonya da her ihtimale karşı ordularını kuvvetlendirmektedir

Şurası muhakkak ki bu milletlere mensup vatandaşlar şehri bırakıp müstemlekeye gitmek istemiyorlar. Şehirler gittikçe büyüyor, buna mukabil tarlalarda çalışanlar azalıyor

Ziraat mntakalarındaki seyrek nüfus gittikçe eksiliyor. Halbuki sanayi şehirleri büyüyor ve nüfusu kabarıyor.

Bu prensip muhtelif memleketlerle müstemlekeleri arasında da tatbik edilebilir. Avrupa ve Japonya gibi kesif nüfuslu memleketler, sathı mesahaları küçük olduğu halde son derece sınaileşmişlerdir. Bunlar fazla nüfuslarını dağıtmak için arazi istiyorlar. Öyle olmakla beraber, bu memleketlerin vatandaşları müstemlekeler gibi uzak yerlere gitmek istemiyorlar. İtalyanın harpten evvel müstemlekelerinde bulunan İtalyanlar sekiz bini geçmiyordu. Alman müstemlekelerindeki Almanlar da 1 Temmuz 1914 de 24,000 den fazla değildi.

Teknik terakki, insanlara doğdukları memleketlerde daha rahat yaşamak imkân ve ümitlerini veriyor. Halbuki müstemlekelerde ki hayat bazan güç ve müşkülüdür.

Şonra milletlerin psikolojisi defertlerin psikolojisi gibi karışık. Milletler gururlarından feda etmek istemiyorlar. Hulâsa, evdeki hayat seviyesini düzeltmek için,

müstemlekeler isteniyor. Filvaki bu müstemlekelerin taksim edilmiş tarzı da müsavi değildir.

Meselâ dünya nüfusunun ancak yüzde yirmi üçünü ellerinde bulunduran 9 millet, bütün küremizin yüzde 66 sını kontrol ediyorlar. Bu dokuz milletten Rusyayı ve Amerikayı çıkarırsak, karışımızdaki yedi milletin nüfusu yüzde on bire iner. Fakat bu yedi millet yer yüzünün yüzde kırk ikisini kontrol etmektedir. Bu şerait dahilinde Almanya, İtalya ve Japonyanın memnun olması mümkün müdür?

Fakat bir muharebe çıkarsa, bu mesele halledilir mi? Olamaz. Çünkü galip milletler mağlubun elinden müstemlekesini alına, bu sefer mağlup taraf memnun kalmıyacak, yani eski vaziyet berrak bir şekilde devam edip gidecektir.

Muharebeler, ne kadar birbirini takip etse de, her halde yer yüzünün hacmini büyültmek mümkün olmayacaktır. Onun içindir ki, bu meselenin hallini muharebede aramak doğru değildir.

Güyan'a sürülen Türk polisinin hakikî hatıraları: 16

Ermeni tercümanın sözlerinden ve hareketlerinden şüphe ediyordum

dürülüyor muydum artık?... Dışarıdan ana ve babamın seslerini andırır gürlütüler geliyor, düşme-mek için son gayret ve kuvvetimi sarfediyordum.

Divanî harp müddeiumumisi, askerlerin önünde durarak kararı tekrar Fransızca okudu. Tercüman, türkçe olarak naklediyordu. Ve bugün hatırımda kalmıyan bir esbabı mucibeyi müteakip hüküm söylendi.

— On sene kürek!...

Ermeni tercümanın müstehzi bir nazar fırlatarak söylediği şu üç kelime, bende, idamımın istendiği saniyelere mahsus o büyük tesiri

hemen aynen tekrar etti. Daima namusile yaşamış ve nihayet yirmi yaşına henüz basmış genç bir zabita memurunun kanunen cürüm sayılmaması lâzımgelen şu hareketten dolayı on seneye mahkûm edilmişindeki fecaati okuyucularımmın yüksek takdirine bırakıyorum. Bu, sebepsiz, delilsiz mahkûmiyetin yabancı memleketlerde ve bin bir işkence altında geçirilmesi lâzımgelen kürek cinsinden oluşu, ruhumu büsbütün karartmıştı.

Aynı jandarmaların önü sıra ilerliyerek ilk atıldığım demir parmaklıklık odaya geldik. İçeriye itilmekte bulunduğum sıra, karşıdan

ana ve babamın çırpınmalarını, bana kavuşmak emelile açılan kollarının bir dipçik darbesile indirildiğini görüyor ve bir felâket doğurmamın önünü almak maksadile ayaklarını sanki zorla sürükliyorum. Medeni olmak iddiasında olan bir millet jandarmasının, bir yaşlı adamla aynı yaşta bir ihtiyar kadıncağazın çırpınan kollarına yüreği hiç sızlamadan indirdiği dipçik, kafamın bir tarafını oymuş gibi sersemleyordum.

— On sene kürek!...

Ömrümün en kıymetli on senesini bir ecebi memleketin zindanlarında ve kimbilir ne öldür-

cü eziyetler içerisinde geçirecek-tim?

Yirmi gün sonra idi. İlk hapsedildiğim Kumkapıdayım. Yazın ilk günlerinden biri idi. Sabahleyin, baş ucumuzda görünen hapishane müdürünün sesi yükseldi:

— Kürek mahkûmları Fransaya sevkolunmak üzere çeyrek saat zarfında hazırlanmış bulunmaladırlar.

Felâketin en müşkül devresi asıl şimdi başlıyordu. Ben, Fransanın ne âdat, ne de lisanına vâkıf bir kimse değildim. Üstelik mahkûmiyetimi teşkil eden cürüm Fransızlara karşı işlenmiş olmak itibarile gönderileceğim o yerde devamlı surette bir hakaret ve zulme maruz bırakılacağım şüphesizdi. Ve hattâ, bunlardan biri tarafından öldürülmek ihtimalim bile daima mevcuttu.

Sevdiğilerimden de ayrılıyor-dum artık. Onlarla belki veda dahi edemiyecektim, ömrümün çürüyeceği zindanlara doğru yola çıkar-ken karşıdan bir seyirci sıfatı ik-

HIKÂYE

Yazan: Nusret Safa Coşkun

ERKEKLER..

Adnan, başını elleri arasına aldı. Alnı ateş gibi yanıyordu. Göz kapaklarına birer kurşun asılmıştı sanki.. kulaklarında beynini sersemleten bir uğultu vardı.

Hiçbir şey düşünmek istemiyordu. Üzerinde, omuzlarına çöken müthiş bir ağırlık ve fakat içinde hiçbir şey düşünmemekten mütevelli bir hafiflik hissediyordu. Birbirine zıd, bu iki his arasında, bir elin beynini avuçları içine alıp sıkıldığını duyuyordu. Evet, Adnan hiçbir şey düşünmek istemiyordu.

Halbuki, düşünmesi lâzım gelen çok mühim bir mesele vardı. Hatâ mevzuuna hayatı da denebilir-di bu meselenin...

İki gün evvel, evinde bir toplantı yapılmıştı. Misafirler gittikten sonra salona, unuttuğu sigara tabakasını almak için giren Adnan yerde bükülü bir kâğıt bulmuş, merak edip okuyunca bunun bir erkek tarafından bir kadına yazılan aşk mektubu olduğunu görmüştü.

Adnan, bu mektubun evvelâ misafirlerden birisi tarafından düldüğünü sanmıştı. Fakat bir müddet sonra karısının telâsı, ve bir bahane bulamamaktan mütevelli bir acz içinde mendilini kaybettğini söyliyerek kanape altına kadar her yeri araması nazarı dikkatini celbetmiş ve hemen kafasına bir istifham çizilmişti. Şüpheli kafasının içinde bir ihtilâl havası: esdirmeğe başlayınca Adnan biribiri ardı sıra:

— Acaba! demiş, yoksa!.. diye mırıldanmıştı.

Kıskaç değildi. Şimdiye kadar karısının kendini aldatacağı aklına gelmediği gibi ondan şüphe bile etmemişti. Mektupta erkek iki gün sonra kadının evinde buluşacağını hatırlatıyor ve şöyle diyordu:

«Randevuna teşekkür ederim. Saat tam on birde yanında bulunacağım. Artık biz birbirimizsiz olmayacağız. O gün seni kollarıma ara-

sına aldığım an hayatımın en mesut dakikasını yaşayacağım.»

Adnan bu iki günü sabırla beklemişti. İşte bugün.. bugün randevu günü idi. Daha geceden uykusu kaçmış, sabahleyin erkenden dışarı çıkmıştı. Hiç bir yerde oturamıyordu. Dokuzda işinin başına gelmişti. Fakat bu kalbi yerinden oynatacak kadar şiddetli heyecan ve kafasına yiyeceğini sandığı bu müthiş darbe tahminleri arasında çalışmaya imkân var mıydı?..

Saat on birde buluşacaklarını yazıyordu erkek.. Mülakat yeri kadını nevi. Adnan karısının bu cesaretine de şaşmıyor değildi. Fakat kimden çekinecekti kadın? Kendisi en aşağı akşam yirmide dönüyordu eve!.. Adnan, hiç bir şey düşünmek istememesine rağmen düşünmesi icap eden bir çok şeyler olduğunu biliyordu.

Şayet karısını evde aşikle ya kalarsa ne yapacaktı?..

Öldürecek miydi?..

Hayır!.. Esasen, bu kuvveti kendinde görmüyordu. Sadece görmek, görülecek bir manzara olmamasına rağmen insanlık hislerinin tahtesuurundan kalkan insiyaki bir, tecessüsle karısını suçzerinde görmek istiyordu. Ondan sonra bu müthiş darbeye tahammül edecek miydi?

Buna evet diyebilirdi.

★

Kadın çok heyecanlı idi. Kocasını ilk defa aldatacak bir kadın ne kadar heyecanlı ise.. başka bir erkeğin kollarında değişik zevkler tahayyül eden bir kadın ne kadar heyecanla karışık bir takım hisler duyarsa o da o kadar içi içine sığmayacak kadar abırsızdı.

Banyodan yeni çıkmıştı. Aynanın önünde ıslak saçlarını kurularken kendisini seyrediyordu. Kendisini seven erkeği ilk hamlede mağlup etmek için hazırlanan diş bir kaplan hali vardı onda. Üzerine hafif ve açık bir rop giydi. Çorap-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Güya'da Cayenne şehrinde bir sabah manzarası

tisap edecektim. Ve yurdumdan, canım yurdumdan bu şımarık insanların defolup gidişlerini görmeden, o mutlu günün zevkini tatmadan ayrılıp gidiyordum.

Bu düşüncelerle çok vakit geçirdiğimi, küreğe mahkûm arkadaşların ayağa kalkmış bulunmalarından anladım. Hazır bulunmak benim

içinde bir zaruretli. Toplandım. Gardiyan gelmişti. Koğuştaki kalar, duruşma ve en çoğu sıra bekliyen maznunlarla vedalaştık. Kapıdan çıktık. On beş kadar vardık. Avluda sıraya konduk. İsmim çağrıldı. Cevap vermediğimi gören hapishane müdürü, babam tara-

(Devamı var)

MİLLETLER CEMİYETİ

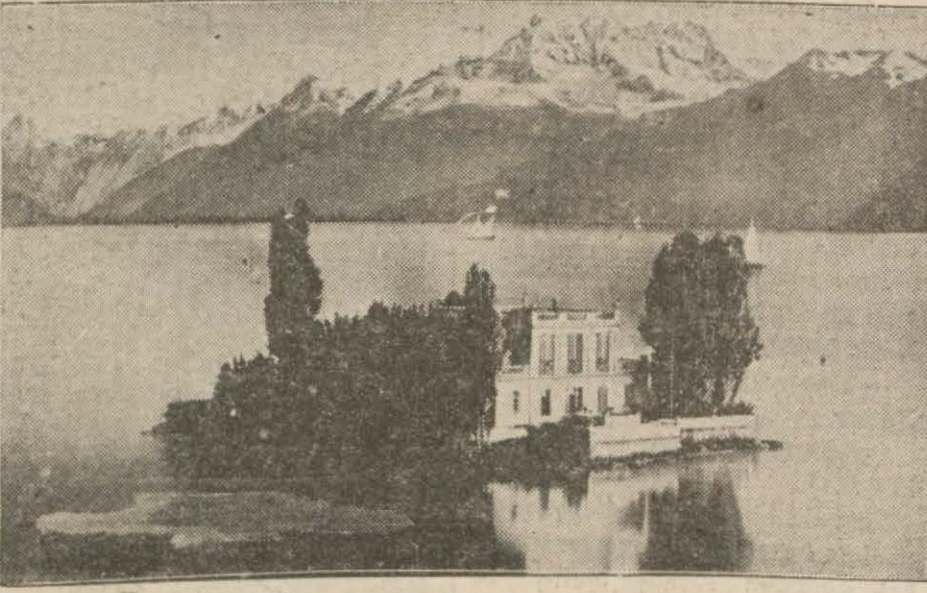
60 devletin âza olduğu bu cemiyet nasıl bir yerdir, ne işler görür?

Bu cemiyeti yaşatmak için âza olan devletler ne kadar para sarfediyorlar?

Milletler Cemiyeti, ona âza olan hükümetlerin verdikleri para ile yaşar. Hükümetlerin verdikleri paralar büyüklük, küçüklüklerine göre değildir. Ve âza olan devletlerden bir çokları tahsisatlarını muntazam ödememektedirler. Avusturya, İsviçre, Çekoslovakya, İsveç hükümetleri aidatlarını her yıl muntazam ödememektedirler. Bir çok devletler ise, borçlarını ödemekte çok ihmâcilik göstermektedirler. Geçen yıla gelinceye kadar, İspanya, tahsisatlarını muntazam ödeyen hükümetler arasında bulunurken, orada çıkan ihtilâl yüzünden, şimdi borçlarını ödememektedir. Binaenaleyh, bu hükümetin şimdi Milletler Cemiyetine olan borcu 575,829 altın franga balığ olmuştur.

İktisadi buhran bütün hükümetlerin bütçeleri üzerinde tesirini yapmış olduğu için cemiyet müessesesinin, âza devletlerden toplanan alacağı 2 milyon altın frangı tecavüz etmiştir. Bu yüksek cemiyete âza olmak kolay değildir. Ve bu azalık, hayli pahalıya mal olmaktadır. Altmış devletin her yıl emiyete ödedikleri para yirmi altı buçuk milyon altın franktır. 28.777 rakamı üzerinden hesaplanan ve senede bir defaya mahsus olmak üzere devletlerin üzerine taksim olunan tahsisat devletlerin küçüklüğüne, büyüklüğüne göre olmayıp o zamanki cemiyetin ihtiyacına göre tarh olunmaktadır. Yeni bir azanın girmesiyle, cemiyetin bütçesi artmamaktadır. Bu azanın vereceği tahsisat, diğer bir devletin vereceği tahsisatin yekûnunu azaltmaktadır.

Meselâ, Sovyet Rusyanın cemiyete girmesiyle, Macaristan, Bulgaristan, Arnavutluk ve Japonya'nın vermesi icâbeden tahsisatların yekûnu azaltılmıştır. Bu dört devlet, Rusyanın verdiği tahsisattan, iki milyon altın frank müstefit olmuşlardır. İsviçrenin cemiyete verdiği tahsisat, Avusturya ile Macaristan hükümetlerinin te-diye ettiği paradan daha çoktur.

Leman gölünden güzel bir manzara

İsviçre 489.210 frank verdiği halde, Avusturya ile Macaristan 230 bin 216 şar frank vermektedirler. Avustralyanın tahsisatı, meselâ Bal-

tedir. Bundan sonra da 1,208,637 frankla Japonya gelir. Habeşistan İmparatoru Haile Selâsiye, eskiden cemiyete olan

Milletler Cemiyetindeki toplantılardan biri: Montrö konferansı

kan hükümetlerinin tahsisatından pek çok değildir. Avustralya 776.981 frank vermektedir. Balkan devletleri de 661,872 frank vermektedirler. İsveç, Romanyadan küçük bir devlet olduğu halde senelik tahsisatı 517,987 frank olup Romanyanın ise 575,541 franktır. Çekoslovakyanın 834,535 frank tahsisatı vardır. Lehistan daha büyük bir devlettir amma, tahsisatı, 920.866 franktır. Yugoslavya yılda 20 milyon frank öder. İtalyanın ödediği para ise, 1,700,000 frank olup, Yugoslavyaya nisbetle üç kere daha çoktur. En çok tahsisatı İngilizler vermektedirler. Bu tahsisat 3 milyon franktır. İngiltereden sonra 2,273,389 frankla Fransa ile Rusya gelmek-

14 milyon frank borcundan başka, geçen yıl da, bu cemiyete 57,554 frank daha borçlanmıştı. Para - guay ile Nikaragua devletleri de çok borçlular arasında bulunmaktadırlar. Cemiyeti terketmek isteyen âza bir devlet, cemiyet statûsuna, biriken borçlarını ödemek mecburiyetindedir. Almanlar, cemiyetten çekilecekleri zaman 2 milyon borç ödemişlerdir. Balkanlı hükümetlerden ise cemiyete borçlu olanlar Yunanistan, Arnavutluk, Yugoslavya ve Bulgaristandır. Bu sene içinde azaların cemiyete olan bağlılıkları daha fazlaştığı için borçlular azalmıştır. Almanyanın cemiyetten çekilmesiyle 1,921,177 frank zarar edilmiştir. Maamafih, devletlerin verdikleri böyle mühim yekûnlar sayesinde Cemiyeti Akvam müessesesinin birikmiş hayli parası vardır. Bu paralar, İsviçre ve İngiltere bankalarına yatırılmıştır. Milletler Cemiyeti genel sekreteri Avenol'un senelik aldığı para, 90,000 franktır. Muavin sekreterler 60 şar bin frank almaktadırlar. Direktör ve şube direktörlerine 41.000 frank ödenmektedir. Cemiyetin 1936 yılında, yalnız kâğıt kalem ve kırtasiye masrafı 140.000 frank olup, muhtelif pul-lar için 150,000 mark sarf olunmuştur. Yakılan elektrik için bir yılda 30,000 frank ödenmektedir.

Milletler Cemiyeti ideal bir müessesedir. Dünyanın her köşesindeki devletler buraya azadırlar. Bu azalar, çok ehemmiyet verdikleri bu müesseseden dünya sulhunun korunmasını beklemektedirler.

Ufak tefek

* Uykusuzluğa karşı basit bir usulden istifade edebilirsiniz. Bir litre suda on gram tuzla on gram sulfat dö sud eritiniz. Her akşam yatmadan evvel bu mahlûlden bir çay fincanı içiniz. Neticeden memnun olacaksınız.

* Zararsız ve ucuz diş tozu mu istiyorsunuz? Dişlerinizi her sabah diş tozu ile, yahut bikarbonat dö sud ile temizleyiniz.

Filistin, cennet gibibir yerdir

Fakat, Kudüsün portakal bahçelerinde bugün silâhlar pathyor

Yahudiler Filistinde neler yapmak istiyorlar?

Arap-Yahudi düşmanlığının neticesi ne olacak?

Yahudiler, Kudüs ve Filistin-den kendilerine bir anayurt ve ocak yapmağa çalışmaktadırlar. Dünyanın dört köşesine yayılan bu çalışkan millet, bir çok yerlerde takip ve tecavüzlere uğramaktadır. Medenî milletlerden bazıları bu milletin mukadderatı ile yakından alakadar olmamaktalar da tecavüzler yine nihayete ermektedir. Harbi umumiden sonra İngilizler harpte gösterdikleri yardıma mükâfat olarak Filistini Museviler anayurt olarak hediye etmişlerdir. O zamana kadar (ser-seri) (vatansız) diye anılan Museviler, Filistine hicrete başladıktan sonra, vatanlı bir millet olmuşlardır. Fakat, iş bu kadarla bitmemiştir. Filistinli yerli Araplar yahudilerin hicreti başlayınca kendi menfaatleri için çığnenmeğe başladığını, bütün Filistin zenginliklerinin yahudi sermayedarların eline geçeceğini anlamağa başlamışlar ve Arap - yahudi kavgası da buradan başlamıştır. Filistin müftüsü yahudilere Arap arazisi satılmasını menetmiştir. Fakat, buna rağmen, müteşebbis ve zengin olan yahudiler, adım adım mücadele ederek Filistinde imara, çiftlikler, yeni kasabalar, bahçeler, parklar meydana getirmeğe başlamışlardır. Araplar, mezu yerleri, münbit ve bereketli tarlaları yahudilere satmamaktadırlar. Yahudiler, Celile nehrinin şimalinde ve Erden nehrin boyundaki metruk Hulef namı verilen metruk baklıkları kurutmuşlardır. Kurutulan yer yedi bin hektardır. Bundan başka, Tel orda büyük

Filistin çehirlerinin halk kıyafetleri.

bir elektrik merkezi inşa etmişlerdir. Emek denilen yerde de yahudiler arazi kurutmuşlar ve inşaat yapmışlardır. Hulefde de bir elektrik merkezi inşasına başlanmak üzeredir. Bu yere Amerikadan gelen yüz yahudi ailesi yerleştirilmiştir. Bu aileler, dört hektar arazi için on sene müddetle 125 İngiliz lirası para ödemektedirler. Suriyeli Araplar Filistinde kalan ve Osmanlı İmparatorluğu zamanında hükümetten imtiyazla aldıkları araziye şimdi yahudilere satmamaktadırlar. Almanyaya ve Lehistan'dan gelen yahudi muhacirler 192 bin İngiliz lirası ödiyerek bu imtiyazı satın almışlardır. Maamafih, mahallî İngiliz makamâtı Suriye araplarından devren alınan bu arazinin üçte birini Araplara vermiştir. Bugün yahudiler 187 yerde yerleşmişlerdir ve 71 bin kişidirler. İşledikleri arazi 94,000 hektardır. Yahudiler Yafa ve Hayfa arasındaki mntakalara iskân ol-

muşlardır. Bu mntakalarda çok güzel portakallar yetişmektedir. Yahudiler (Yafa) cinsinden olan portakalları ıslah etmişlerdir. Büyüklükleri makinelerle ayrılarak kâğıtlara ambalâjlanmaktadır. 1920 yılına nisbetle bugünkü istihsalât yirmi milyon kasa daha fazladır. Bugün Hayfa ile Celile nehri arasındaki arazi portakal bahçeleri haline gelmişlerdir. Buralarda zer'iyat ta yapılmakta ve civar köylere, kasabalara gönderilmektedir. Emek havalisine 26 yıl önce yerleşen siyonistlerden 300 kişi bu sistem çalışmaları çok muvaffak olmuşlardır. Yahudilerin bu havalide Araplardan satın aldıkları arazinin miktarı 34 bin hektardır. Maamafih, bu yerler hep işletilmemektedir. Çünkü, Arap-Yahudi çarpışmaları buralarda bütün şiddetle devam etmekte ve cennet gibi olan bu güzel yerlerde her gün insan kanı akmaktadır.

Yaza doğru

Bu senenin mayolarından iki güzel örnek

Yaza hazırlanıyor musunuz?

Bu sene giyeceğimiz roplardan iki model

(Solda) lacivert etek, mavi ve kırmızı emprime korsaj, (sağda) lacivert sarı ve beyaz emprime teygün edilmiş bir rop

Üç komita

Makedonya komitacıları arasında 13 yıl

- 16 -

Yeni Türk harflerini öğretmek üzere, 1928 yılında Razgatta köy muallimlerine mahsus bir kurs açılmıştı. Bu kursa devam eden muallimler Dobriçe komitesi müthiş takibat altında bulundukları için, resimde görülen muallimler anayurda göç etmişlerdir. Bu gençler, şimdi Trakya kasaba ve köylerinde çalışmaktadırlar.

(Koratalar) dediklerinden birisi, kendi gözü önünde bayılmış ve belki de ölmüştü, Arabof.

Bu emri vaki karşısında bana ve Ali ağaya doğru döndü.

«Bana bakın. Ben, bu keratayı kaldırıp ezahaneye götürüyüm. Siz beni bekleyin, Ali ağa! muhabbeti sakın bozmayın. Böyle misafir her vakit bulunmaz. Ben gelinceye kadar Balkanski bir parça da pastırma pişirsin» dedi ve yerde yatan Makedonyalıya doğru yürüdü.

Çağrılan jandarmalar, bayılan yaralı Makedonya komitacısını Arabofun emirleri üzerine, kaldırıp dışarı çıkardılar ve eller üzerinde ezahaneye doğru götürdüler.

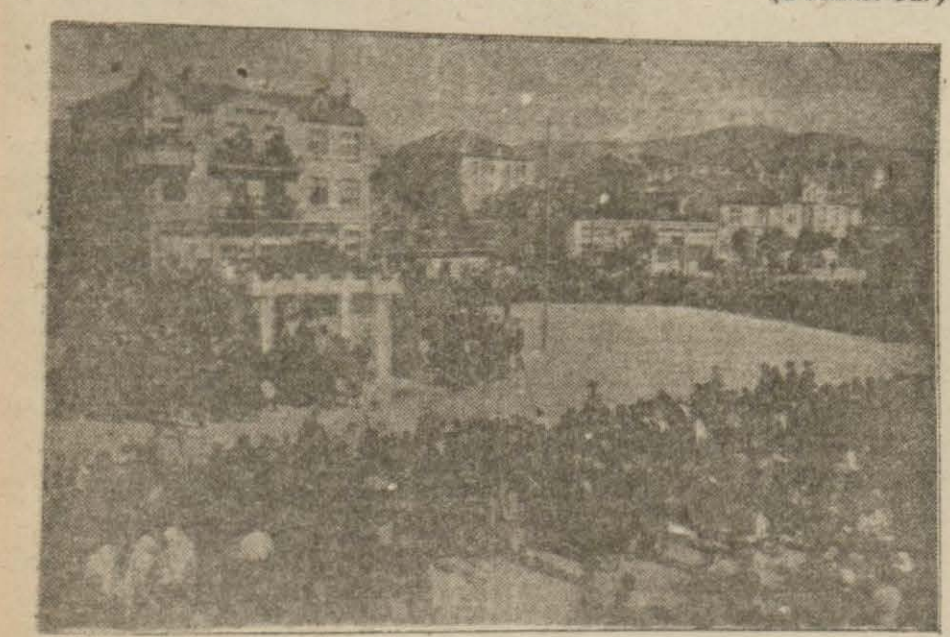
Arabof gitmişti. Aradan henüz beş on dakika geçmemişti, ki Razgradlı Türk delikanlısı arabayı getirdi ve (haydi ağabey, gidelim) dedi. Arabofu beklemek bittabi doğru değildi. Ben Ali ağanın yüzüne baktım. Ali ağa benim yüzüme baktı ve «haydi kardeşim, sırası geldi, sen ışıklardan hele bir açıl, üst tarafı kolay, ben Arabof ile uzlaştı, bir hale, yola koyarım» dedi.

Ali ağaya söyleyecek laf bula-mıyordum. Minnettarlığımı iki damla göz yaşıyla ancak ifade edebildim ve hayatımı kurtaran bu yüksek kalpli insana, burada yüz bininci kere, Allahtan rahmet dilemekle vicdanî borcumu yerine getirmeğe çalışıyorum.

İşıklar köyünden çıkmış, ormanlıklar içine dalmıştı, gözümün önünden Makedonyalı gencin kanları içindeki vaziyeti bir türlü uzaklaşmıyordu. Fakat, benim kendi halim ne olacaktı. Razgraddaki vaziyeti ancak şimdi öğrenebilirdim.

Razgradlı genç, arabayı çalılar, ormanlar içinden sürüp götürürken, benim Razgrattan firarından sonra cereyan eden hadiseleri sırasıyla şöyle anlatıyordu:

«Çetelerin, çanlar çalarak, miting tertip ve ateşli sözler söylemeye başlamaları üzerine, tahkik heyetinin emriyle polis harekete geçmiş. Fakat, çeteleri dağıtmaya muvaffak olamamıştır. Çeteler miting muvaffakiyetle bitirmişlerdir. Bu korkulu vaziyeti gören Türkler ise evlere gizlenmişler ve çok telaşlı saatler yaşamışlardır. Akşam olunca benim firar ettiğimi öğrenen bazı çılgnlar, grup grup Türk mahallelerine dağılmış

Trakya komitesi, tütüncülüğü ile meşhur olan Kirca Ali, Eğirdere ve Mestanlı havatısında Türklerden göçür kanunî olarak her kilo tütün başına birer leva vergi topluyordu. Bu vergiyi vermeyen Türkler hakarete uğruyor, hatta öldürülüyorlardı.

Resmimiz, Kirca Ali kasabasının büyük bir megdanlığında Trakya komitesinin yaptığı umamî bir toplantıyı göstermektedir.

Yazan:

M. Necmeddin Deliorman

Sofyadaki (Deliorman) gazetesi başmuhariri

ve beni ararlarken «unutmayız, unutmuyacağız» şarkısını söyliyerek dolaşmışlardır.

Türkler, bütün bir geceyi uyu-madan, heyecan ve korku içinde geçirmişlerdir. Bereket versin, ki tahkik heyetinin Razgatta bulunuşu Türklerin vaziyetini kurtarmış ve bir hâdisenin çıkmasına mâni olmuştur. Ben, Razgrattan firar etmekle isabet etmişimdir. Eğer oradan firar etmemiş olsa imişim yalnız kendime değil, etrafıma da fenalık getirmiş olacaktım. Çünkü, muhabir Ali Naci Razgrad gelmiş ve Bulgar tebaası bir Türk gazetecisinin hayatına, canına, malına mal olabileceğini hiç düşünmeden, daha doğrusu bunu düşünmiye tenezzül bile etmeden, bül-yük bir gaf yapmıştır. Ali Naci Razgradta, beni soruşturmuş, aratmış ve alâkadar olmuştur. Sabahleyin gelip bir kaç saat sonra çıkıp gideceği yabancı bir memlekette (yabancı bir muhabiri için) kaç yapayım derken, göz çıkarmaktan daha büyük bir züppelik, bilmem ki olabilir mi? Ali Nacinin o zamanki bu züppeliği, süngü altında Razgradta getirildiğim zaman beni az daha, linç ettirecekti. İleri doğru sırası gelince, hatıralarımızda anlatacağımız veçhile, Bulgar polisi Razgrad polis karakolu önünde komitacılarla çarpışarak beni linçten zor halle kurtarıldı ise de Ali Nacinin gafı üzerine karşıma çıkarılan 40 maddelik sual listesine yarı karanlık bir odada cevap verirken, bütün bir gece bana kan kusturmuştur. Ali Naci, o zaman yaptığı gaflarına mükafaten, yataklı vagonla ve bol para ile Sofyadan Bükreşe nakletti ise de, hâdisede öne atılan, varını, yoğunu ortaya koyan, malını, mülkünü, matbaasını, gazetesini kaybeden ve en nihayet Sofyada dört metre derinliğinde Trakya çeteleri tarafından kanala atılarak canını zor kurtarabilen ben, dağlarda, ormanlarda dolaştırdım ve en nihayet, donsuz, gömleksiz olarak ana yurda kavuşabildim ise de Ali Nacinin istemiyerek yaptığı bu gaf, beni hâlâ muhacirlikten kurtaramadı ve ben o darbe ve ziyan tesiridir ki hâlâ bir sapa balta bile alamadım. (Devamı var)

Okuyucularla Baş başa

Cumartesi Öğleden sonra Çalıştırılır mı?

Herman Tütün şirketi ameleleri imzasile şu mektubu aldık:

Herman Tütün Şirketinin Beşiktaşta bir tütün deposu ve bu depounun başında da mösyö Pesah isiminde bir musevî vardır.

Türk kanunlarına karşı bütün Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde yaşayanların büyük bir hürmet göstermeleri başlıca vazifelerindendir.

Bizler Herman Tütün Şirketinin amelelerindeniz. Hafta tatili kanununa göre Cumartesi saat bir - den itibaren işlerimizi tatil etmek ve bu yarın günler için de tam yevmiye almak mezkûr kanun ahkâmındadır.

İşte bu kanuna ve kanunun hükümlerine karşı hürmetsizlik ve riayetsizlik eden bu müessesenin direktörü bay Pesah'tır.

Bizleri bu kanun hilâfına cebren Cumartesi günleri saat birden sonra çalıştırıyor. Ve çalışmayanları işten çıkarırım diye tehdit ediyor. Bir makam bu depoyu kontrol etmiyor mu acaba? Kanunun bizlere bahsettiği bu adlâne hükümlerine hürmet edilmeyerek haklarımız gasbediliyor. Alâkadar olan makamların bu gibi müesseseleri daima teftiş etmeleri için lâzımgelenlere emir verilmesi hususunun teminini yüksek gazetenizden bekleriz.

SON TELGRAF — Bu depoda Cumartesi öğleden sonra çalıştırılan amele varsa, alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Şaka

Bahar

Benzin kokusundan kurtulma çaresi

RADYO

BUGÜNÜN RADYOSU

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 plâkla dans musikisi, 12,50 havadis, 13,05 muhtelif plâk neşriyatı, 14 son.

Akşam neşriyatı:

Saat 17 inkılap dersleri: Üniversiteden naklen Yusuf Hikmet Bayar, 18,30 plâkla dans musikisi, 19,30 spor müsahabeleri, Eşref Şefik 20 Türk musikisi heyeti, 20,30 B. Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, saat 21,15 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23,00 son.

HİKÂYE

Erkekler..

[4 üncü sayfadın devamı]

larını giymeğe hazırlanıyordum. Kapı çaldı. Hizmetçiyi savmıştı. Yerinden fırladı. Ayağına bonbonlu terliklerini geçirdi. Uzun ve biçimli bacaklarını sürükleyerek kapıya koştu. Gelen sevgilisi idi. İlk defa kocasını aldatan bütün kadınların olduğu gibi gözleri yere çevrilmişti.

Erkeğin yüzüne bakamıyordum. Dolgun göğsü bir körük gibi mütemadiyen dolup boşalıyordu. Bu işin felsefesi şudur: Kadınlar heyecan duymak için aldatırlar. Tevekkeli sair dememiş:

«Kadınlar o kadar heyecan peşindedirler ki korkulu, maceralı bir hayatı sakın yaşayışa tercih ederler!»

Ne korkunç ve fakat ne kadar tatlı idi bu heyecan.. Evvelâ kesik kesik konuşuyorlardı. Erkek;

— Kocan diye mırıldandı.

Kadın:

— Merak etme gelmez! diye kekeledi.

İkisi de birbirlerini bulutlar arasında imiş gibi görüyorlardı. Erkek şimdiden sarhoş olmuş gibi idi.

★

İkisi de yerlerinden sıçradılar.

— Kapı!..

— Evet kapı!..

Kapının zili mütemadiyen çalışıyordu. Birbirlerinin yüzlerine bakıyorlar. Ne yapacaklarını bir türlü kestiremiyorlardı.

— Ya kocansa?..

— Ya! Yaa!.. oysa?..

Kadının zekasında bir kıvılcım parladı. Sür'atle aynalı dolabın kapısını açtı ve erkeği itti:

— Çabuk içeri gir.. Eğer o ise atlatır seni çıkarırım.

Aynalı dolabın kapısını kapadıktan sonra kapıya koştu:

— Sen misin şekerim?.. Hayrola bu saatte?..

Adnan karısına bakıyordu:

— Hiç biraz hastalandım da..

Kadın şayani hayret bir ustalıkla heyecanını saklıyordu. Erkek yürüdü.

— Niçin kapıyı geç açtın?

— Biliyorsun bugün hizmetçinin izin günü.. Ben de banyodan yeni çıkmıştım.

Erkek yatak odasına doğru yürüdü. Kadın da takip ediyordu onu.. Erkek mütecessis nazarlarla etrafını süzüyordu. Kadın onun birseyden şüphelenmiş olması ihtimalini düşündü, titredi.

Bir koltuğa oturmuştu. Adnan, karısı karyolanın ayak ucuna ilişti.

— Nen var? neren ağrıyor?..

Erkek şimdi karısına bakıyordu.

Karyoladan sarkan bacakları nazarı dikkatini celbetti. Şimdiye kadar hiç dikkat etmemişti. Karısının ne muntazam, ne güzel bacakları vardı. Kadın, erkeğin nazarlarının bacaklarına takıldığını hissetti. Usulca robunun eteklerini daha yukarı, diz kapağından daha çok yukarı çekti. Kendini şuh bir harekete geri itti. Dolgun göğsü, kalçaları zarif bir güzellik arz ediyordu.

— Bana ne tuhaf bakıyorsun Adnan?..

— Seni bu kadar güzel görme miştım hiç..

Kadın güldü. Bu gururun gıcıkladığı bir gülüştü. Bacak bacak üstüne attı. Erkek, karısını ilk defa görmüş gibi iştikialı seyrediyordu. Koltuktan doğruldu. Onu kendine doğru çekti. Kadın erkeğin dizlerine oturmuştu. Grava-tile oynarken şöyle diyordu:

— Artık beni eskisi kadar sevmiyorsun Adnan! hiç meşgul değil - sin benimle...

— Biliyorum sevgilim.. Senin hakiki varlığınla şimdi inandım. Meğer sen tam bir kadımsın.. Sana yeniden âşık oldum. Erkek soyunuyordu. Dolapta küçük bir tıkrtı oldu. Kadın ürpermisti.

— Adnan sen yine şu fare zehirlerinden al. Yine pek dadandılar..

★

Kadın dolabın kapağını açtığı zaman sevgilisi horul horul uyu-yordu. Omuzu dürtkenince uyan-ıyordu;

— Gitti mi kocan diye gözlerini uğuşturdu. O halde baş başayız demek?

Kadın kaşlarını çatı:

— Hemen buradan gidiniz, dedi. Ben artık kocamı seviyorum.

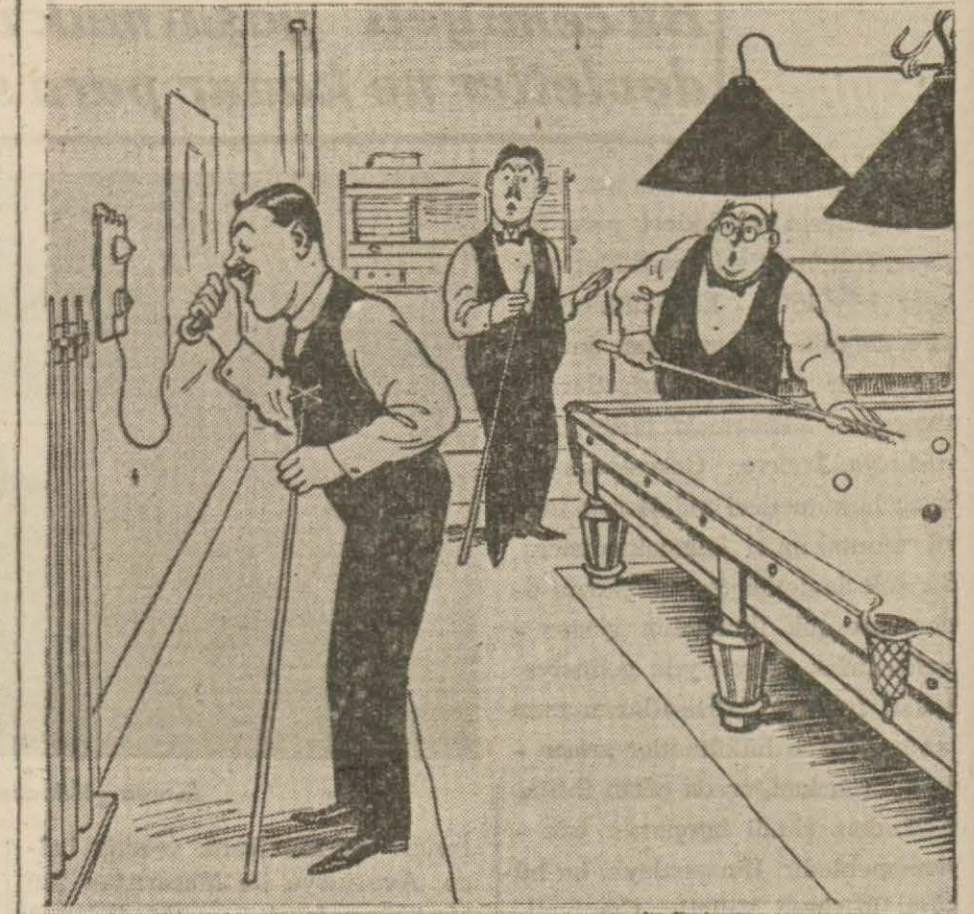
Eski İstanbul batakhaneleri:

KUMAR..

Yazan: M. S. ÇAPAN

Kumar tefecilerinin "İki katlı ekmek ka-dayıfı," dedikleri bir murabaha sistemi-"Dani kavakı,"

- 16 -

Bir bilardo salonu

Dani kavak nedir?..

Bu, tefeciliğin, murabahacılığın en kötü, en vicdana aykırı bir sistemidir.

Tefeci açık gözdür, kurnaz bir adamdır. Söyle etrafı: bir:

— Şavullar!

Bütün parasını kaybeden, para bulmak için rehine koyacak saati, yüzüğü, paltosu olmayan oyuncuları anlar, bunların en sağlam ve emriyetlisinin yanına yaklaşır, ona şöyle bir teklifte bulunur:

— Ben sana para veririm. Fakat bir şartla... Kazanırsan yüzde (60) alırım. Kaybedersen zarara karışmam, bana borçlu kalırsın, faizi unutmama ha?..

Oyuncu kaybetmiştir, belki zararı kurtarırım ümidile, bu teklifi kabul eder; çünkü o dakikada, teklifin ağırlığını düşünmücek vaziyette değildir.

Kazanırsa tefeci yüzde altmış alır, kaybederse, borçlanır, hem faizle..

Nasıl, tefeci için iki katlı ekmek kadayıfı olan:

(Dankavak) i beğendiniz mi?..

★

Barbut kahvesi!

Bitirim yeri!

Deyince, hemen aklınıza bildiğimiz kahveler, kiraathaneler gelmesin. Buraları, umuma mahsus kahvelere hiç benzemez. Öyle güzel eşyaları, çeşit çeşit fincanları, pırlıl pırlıl parlayan semaveri, sıra sıra dizilmiş kesme nargileleri yoktur.

Yerlerde, kilim, yol keçesi falan mı arıyorsunuz?

Ne gezer?..

Eski bir muşamba bile serili değildir.

Birbirlerine benzemeyen sandalyaların bacakları kırılmış, telle iple bağlanmıştır. Seditlerin muşambaları parça parçadır. Otlar, kırıklar dışarı fırlamıştır. Masa - lar başka başkadır. Birinin mermeri yarım, ötekini camı kırık, bir başkası aşı boyası vurulmuş saçıdır.

Duvarlar, köşeler ve bucaklar örümceklerin san'atkar elleriyle işledikleri ince, zarif haritalarla süs - lüdür. Yerlerde birbirine karışmış:

Balgam!

İzmarit!

Sigara paketi!

Toz!

Çamur!

Balık kılıcı!

Zeytin çekirdeği!

Sardalya kutusu!

Hiyar kabuğu!

Göze çarpar. Bu halile buranın bir çöplükten farkı yoktur.

Bitirilmelere yabancı müşteri uğramaz. Yalnız kumarbazlar gelir. Muntazam, temiz bir ocağı olma - makla beraber, kahve pişer, çay demlenir, oyuncu:

— Bir baş tömbeki yap!

Dediği zaman derhal yapılır, kırık fincanla kahve, marpuçu bo - zuk nargile, hastalıklı idrar ren - ginde bir çay müşteriye sunulur. Fakat bunların hiç birinden para alınmaz, bedava verilir.

Bakara yerlerinde kahve ve çaydan başka peynir ekmek de verilir. Bunlar için de para almazlar. Hatırlı oyunculara hususî sofa - lar hazırlanır, mezelerle donatılmış tepsi, küçük masalar üstünde, oyuncunun yanına getirilir, konur, bir taraftan içer, bir taraftan da oyun oynar.

Mütareke yıllarında, Rus mütecilerinden Albrand adında birinin işlettiği kumarhanede, müsterilere, en mükemmel meze ve servislerle, şampanya, viski, koktel ikram edilirdi. Beyoğlunda şimdi Bay Cemal Lokantasının bulunduğu yerde açılan bu kumarhanede, geceleri binlerce lira dönmüş ve kumarhane sahibi her gece, 1800 lira ile 100, arasında ganyot almıştır. Fakat, o da iki yıl evvel sefalet içinde öldü.

«Bitirim» ci dükkânını açtıktan sonra kendisine bir iki ortakla, bir kaç «paycı» bulur. Ortakların vazifesi tamdiklari oyuncuları işlerini, çalıştırdıkları yerlere kadar gidip kahveye çağurmaktır. Bitirimci, oyununu idare ile mükelleftir.

«Paycı» lar oyun başlamadan evvel dükkâna gelmeğe mecburdur - lar. Bir oyuncu geldiği zaman, henüz posta kurulmamış ise, onu kaçırmamak için lâfa tutmak, hikâyeler anlatmak, tavla aynamak suretile oyalamak bunların vazifeleridir. Saatinde, zamanında iş başına gelmeyen, oyuncu beklemeyen «paycı» muahze edilir.

Bunların bir vazifeleri daha vardır:

«Bitirim yeri» ne birkaç oyuncu geldiği zaman, «oyun kurtmak», «masa açmak», karşılığın geçip oyun oynamak...

Yaptıkları bu işlere mukabil, yazılan (mano) dan bir hisse, bir oyun (oynamak hakkı) alırlar. (Mano) hesabı, haftadan haftaya gö - rülür. Meselâ, bir hafta içinde masraf çıktıktan sonra yüz lira (mano) kalmıştır. Bu para «sayı» ya tak - sim edilir. Her «sayı» bir kuruştur. Paycılarla yapılan pazarlığa göre kimisine yüzde 20, kimisine yüzde 15, bazısına yüzde 10, 8, 5, sayı verilir. Yüzde yirmi sayı olan 100 lirada 20 lira (mano) hakkı al - ır. Yüzde 8 alanın 8, 5 alanın 5 li - ra hakkı vardır. Bu hesaplar, «ne - to» üzerinden, yani bütün masraf - lar çıktıktan sonra görülür. Artan para da ortaklar arasında taksim edilir.

Ortak ve paycıların aldıkları pa - ra, oyunculardan alınan «ganyot» dan ibarettir. Bu tabir uzun bir maziye malik değildir, yenidir. Bugün barbut yerlerinde kul - lanılan hâlâ şu eski tâbirdir:

Mano!..

Fasulya yazmakta bu mânâyâ gelen barbut istilâhlarındandır.

Bitirimlerde (mano) yalnız ka - zanan oyuncudan alınmaz, kaybe - den de alınır. (Mano), zâhirde yüz - de üç, yüzde beştir. Fakat, paranın devri düşünülürse, bu, yüzde yir - miyi, otuzu geçer.

Hesabını anlatayım:

(Devamı var)

Bir Seyyar Satıcı

Belediye memurlarından kurtulmak için kendini denize attı

Halâs çaresini denizde bulan adam güç halle kurtarıldı

İhtiyar bir seyyar satıcı, bulduğu bir küçük fırsatla küfesini kaldırmanın üzerine koyabilmiş, müşteriye bir kilo elma tartabiliyor

Sokaklardan gelip geçenin rahatını bozmamak ve yolları kapatmamak için seyyar esnaftan durarak satış yapanlar belediyeye şiddetle takip edilmektedir.

Bu kabil esnaf uzaktan resmi elbiseli belediye polisinin geldiğini görünce hemen tablasını alıp kaçtığından bir müddettenberi bu işi sivil polisler de memur edilmiş ve bu suretle takio sıkıştırılmıştır.

Dün Balıkpazarında böyle bir takip sırasında şayanı dikkat bir hadise olmuştur:

Saat 15 de Balıkpazarı ve civarında devriye gezen belediye polisleri caddenin ortasını işgal eden seyyar esnafı takibe başlamışlar ve mikdarı 50 yi geçen satıcıları ellerinde tablalarla koşuşup kaçmaya, bir kısmı da yakın dükkanlara girerek saklanmaya başlamışlardır.

Bu aralık Tavukçular sokağında dükkanlardan birinin içinde ve kapısı kenarında bir tabla ile portakal satan Ahmet isminde bir genç satıcı, koşan memurların nazari dikkatini celbetmiş ve onu da çöllerinden kaçan seyyar satıcılarından biri zannederek karakola davet etmişlerdir.

Ahmet, kendisinin hiç bir kabahati olmadığını, esasen dükkanının içinde mal sattığını söylemişse de memurlar merkeze götürmekte ısrar etmişler ve dolu tablasını almışlardır.

Ahmet tekrar davete icabet etmeyince memurlar bu sefer koluna girerek zorla götürmek için beraber yürümeye başlamışlardır.

Esasen sınırlı ve hasta olduğu söylenen satıcı bunun üzerine gürlütüye başlayınca kalabalık bir halk etrafına oluşmuştur. Kalabalıktan istifade eden Ahmet tam köşeyi donerken memurların kolundan kurtulmuş ve bagıra çağırarak sahile doğru koşarak bir mahallede kendini denize fırlatmıştır.

Etraftan yetişenler satıcıyı zor kurtarmışlardır. Satıcı bu sefer de büyük bir sarı buhranı içinde kendini yerlere atmaya başlamış, hemen tedavisine girişmiştir.

Vak'adan biraz sonra kendisiyle görüşen bir muharririmize Ahmet şunları söylemiştir:

— Fenerde Subaşı mahallesinde oturuyorum. İki senedir seyyar satıcılıkla hayatımı kazanıyorum, iki kardeşime de bakıyorum. Son zamanlarda belediye memurları habermi vermedin bir defada beş on lira ceza kesmiye başladılar. Kabahatimizi bir kaç gün sonra, bize tebliğ ettikleri ceza fihname-sinden ancak anlayabiliyoruz. Halbuki ceza kesileceği zaman bunun doğuran hareket ne ise bizim yarımuзда söylenmesi ve ihtar edilmesi lazımdır. Esasen belediye cezaları çok ağırdır. En küçük bir hareket için bile en aşağı 5 lira kesiyorlar. Ekser küçük esnafın tahsili azdır, parası da kıtır. 10

Spor Haberleri

Bütün memleketlerde futbol maçları hararetli bir safhaya girdi

Son müsabakaları yapan ve bu maçlarda İngiltere kral kupasını tavin edecek olan bu maç Sunderland ve Wolverhampton takımları tekrar karşı karşıya geliyorlar.

Paris ve Nis arasında büyük bisiklet turu
Paris ve Nis arasında üç gün devam edecek büyük bir bisiklet turu tertip edilmiştir.

Fransa Rugby şampiyonası
Geçenlerde yapılan Rugby şampiyonasında Bordeaux takımını Toulouse 4-3 yendi.

Cerona - Valencia : 4 - 0.
Levante - Espanol : 2 - 2.
Gimnastico - Gastellon : 3 - 0.

Meşhur kaleci Zamora Fransadan oynuyor

29 Martta yapılacak olan Nis ve Racing maçında Zamora Racing takımına karşı Nis takımında kaleci oynayacaktır.

Fransa futbol federasyonu 21 Martta yapılacak olan Fransa ve Almanyan millî maçları için şimdiden tedbir alacaktır.

Fransa mektepler futbol şampiyonası

Charleville lisesi Poiter lisesini 1 - 0 yenmiştir.
Marseille lisesi d'Alès takımını 6 - 1 yendi.

Collège de Cohen lisesini 2 - 0 yendi.

Fransa kupasının son maçları 4 Nisanda Oynanıyor

4 Nisanda Pariste Sochaux - Boulogne ile ve Rouen ve Straebourg takımları karşılaşılıyorlar.

İspanyada lik maçları:
Garanollo - Gimnastico : 1 - 0.
Castellon - Gironc : 1 - 1.

Millî küme maçları
T. S. K. İstanbul Futbol Ajanlığından:

14-3-1937 de başlaması takarrür etmiş bulunan Millî Küme maçları 21-3-1937 Pazar günü başlayacaktır.

1 — Bu haftaki maçlar Taksim stadında oynanacaktır.

2 — Birinci maç saat 14 te Güneş - Galatasaray.

3 — İkinci maç saat 16 da Fenerbahçe - Beşiktaş.

4 — Aynı günde aynı sahada iki maç yapılacağı için takımların ilân edilen saatlerde hazır bulunmaları.

LİK MAÇLARI

T. S. K. İstanbul bölgesi futbol ajanlığından:
21/3/1937 Pazar günü yapılacak lik maçları:

Şeref stadı: Alan gözcüsü Halit

lira ceza'yı nasıl versin, bu kadar sermayemiz bile yoktur. Cahillik ayıp değil ya... Bütün belediye nizamlarını tam zamanında öğrenemiyoruz. Memurlar bir defa bile bize ihtar etmeden hemen ceza ilmuhaberini gönderiyorlar. Sonra bazan asabi memurların bu asabiyet arasında, ayakları tablamıza takılarak mallarımızın sokağa dökülmesine sebep oluyor. Ben zaten sar'at ve hastayım. Bugün de kabahatim olmadan yine ceza ya çarpılacağımı sanarak büsbütün kendimi kaybettim.

Galip Ezgü.

Doğan - Ortaköy A. takımları saat 1 hakem Ahmet Adem Göğ - dün. Altın ordu-Fener Yılmaz A. takımları Adnan Akın.

Kasımpaşa - Galata Gençler A. takımları saat 16 hake mHalit Galip Ezgü.

VOLEYBOL MAÇLARI
T. S. K. İstanbul bölgesi voleybol Ajanlığından:

20/3/1937 Cumartesi günü Galatasaray spor kulübü lokalinde yapılacak voleybol maçları:

Davutpaşa - Ortaköy saat 14,30 hakem Bühranettin.

Topkapı - İstanbulspor saat 15 hakem Bühranettin.

Hilâl - Galata Gençler saat 15,30 hakem Todorî.

Anadolu - Eyüp saat 16 hakem Bühranettin.

İSTANBUL

Ticaret ve Zahir

Borsası

18 / 3 / 1937

FİATLAR

CİNSİ	Aşağı	Yukarı
Buğday yumuşak	6 16	6 23
" sert	6 12	— 25
" kızılcı	6 12	—
Mısır sarı	4 30	—
Arpa	4 13	4 24
Çavdar	4 20	4 35
Peynir kaşar	— 50	—
Zerdeva derisi	5000	—
Sansur	3030	3500
Afyon ince	540	—
Yapak Anadolu	— 58	—
Vırşak	—	—
Güz yünü	—	—
Tülki	450	1250
Kurt	—	—
Çakal	—	—
Tavşan adedi	—	—

GELEN

Buğday	475	ton
Un	65	"
Kıymı	—	"
Çavdar	60	"
Arpa	75	"
Yu'af	25	"
Tiftik	4	"
Keten tohumu	—	"
Mercimek	—	"
Bulgur	—	"
Fasulye	—	"
Yapak	—	ton
Nohut	—	"
Susam yağı	7	ton
K. Peynir	1	"
Zeytin yağı	13	"

GİDEN

Arpa	270	ton
Le fındık	18	"
Çavdar	203	"
Kıymı	25	"

DIŞ FİATLAR

Buğday : Liverpool	6, 35	Kr.
" : Şikago	6, 39	"
" : Vinipek	6, 33	"
Arpa : Anvers	5, 45	"
Mısır : Londra	3, 56	"
Keten T :	7, 60	"
Fındık : Hamburg	79, 35	"
" L :	79, 35	"

Müsabaka

Bayanı

tanıyor musunuz?

Hem zengin olacaksınız, hem eğleneceksiniz..

Bir ay devam edecek olan müsabakamız çok meraklı ve e'lenelidir

Müsabakamız net,cesinde gayet kıymetli hediyeler vereceğiz. Mutlaka iştirak ediniz

Yeni müsabakamız sizi çok eğlendirecek ve alâkadar edecektir. Müsabakamızda şu suali soracağız. — BAYANI TANIYOR MUSUNUZ?..

Hergün bir kadın resmi koyacağız. Bu resmin üstüne kim olduğunu yazmayacağız. Kadının yüzü maskeli değil, açıktır. 30 gün devam edecek olan müsabakamız neticesinde 30 kadın resmi basmış olacaktır.

Resmin altında bir kupon vardır. Kuponu keseceksiniz. Üzerine resmin kime ait olduğunu yazacaksınız. Resimleri sıra numarasile neşredebiliriz. Binaenaleyh, meselâ «18 numaralı resim Bayan Melâ hattır.» diye yazmak kâfidir.

Yine kuponun üzerine kendi muvazzah adres ve isminizi yazacaksınız. «SON TELGRAF», müsabaka memurluğuna adresine posta ile yollayacaksınız.

30 resmin de neşrini müteakip, fotoğraflardan en çoğunu tanımış olan okuyucularımız arasında kur'a çekeceğiz. Bu kur'a'ya dahil olabilmek için, neşredilecek 30 resimden en az 20 sinin kime ait olduğunu bilmek lazımdır.

Kimin resimlerini basacağız ?

Neşredebileceğimiz 30 fotoğraf ta nınmış bayanların, her gün gazetelerde görüldüğünüz maruf kadınların resimleridir. Resimlerimizin kime ait olduğunu anlayabilmek için, zekânınız, hafızanızı işleteceksiniz. Biz :

- 1 — Tarihteki meşhur kadınlar,
- 2 — Zamanımızdaki meşhur kadınlar,
- 3 — Sinema ve tiyatro artistleri,
- 4 — Diplomat kadınlar,
- 5 — Âlim kadınlar.

Arasından istediğimiz bir bayanın resmini basacağız. Ve siz, bu resmin kime ait olduğunu bulacaksınız.

YARIN BAŞLIYORUZ

Musa Çocukları romanı yerine Süleyman'ın sarayında Kudüs kızları

YAZAN: M. Necdet Tunçer

Baştan başa aşk, heyecan ve harp sahneleri Bu sütunlarda

... Cevap verirken, bu bayanın isminin evveline meselâ «Kimya âlimi», «sinema artisti» diye yazmak lazımdır.

Hediyelerimiz

— Kur'a neticesinde kazanacak 500 okuyucumuza muhtelif hediyeler vereceğiz. Hediyelerimiz arasında çok zengin mükâfat ve eşya vardır. Hediyelerimizin neler olduğunu bir kaç güne kadar bildireceğiz. Müsabakamız, sizi zengin edebilir, ihtiyacınız olan bir eşyaya kavuşturabilir. Müsabakamızı idare etmek için, salâhiyet sahibi arkadaşlarımızdan mürekkep hususî bir komite teşkil ettik. Komite müsabaka hazırlıklarını birtirmek üzeredir.

Gelecek cevapları, çok titiz bir itina ve dikkatle tasnif edecek, kur'a geyit bitaraf bir şekilde çekilecektir.

Kazanan okuyucularımızın isimlerini, müsabakamız sonunda neşredebiliriz. Yarın daha fazla tasnif vereceğiz. Müsabakamızın başlayacağı tarihi ve kupon numunesini de bugünlerde yazacağız.

Müsabakamıza iştirak için şimdiden hazırlanınız; hem zevkli, heyecanlı dakikalar geçireceksiniz, düşüneceksiniz, hem de zengin olacaksınız.

Polis romanı: 16

Karanlıkta bir ışık

Yazan: Edgar Valas
Çeviren: Muammer Alatur

— 7 —

T. X. o akşam tarif edilmez bir sevinç içinde odasına girdi. Saat on bir vardı.

Mansur bir akşam gazetesini okumaya dalmış, kendisini bekliliyordu.

T. X. dedi ki:

— Sizi biraz beklettim amma, kusura bakmayınız. Fakat şimdi, eğer isterseniz, Devonsayr'a kadar şöyle bir uzanınız. Hem de hava alınız.

Sonra ciddi bir tavır aldı, cebinden mavi bir zarf çıkardı. Bu mavi zarfı elde edebilmek için çok uğraştığı anlaşılıyordu.

— Mansur, dedi, ben tabancayı buldum. Hem de zatâillerinin sayelerinde... Ne kadar yerinde ve

güzel bir iş yaptığınızı her halde farkında değilsiniz.

Polis müfettişi bu iltifat karşısında hafifce kızardı. Hakikaten o civardaki en küçük derelerin bile aranmasını tavsiye eden o idi. Bir tabanca bulunmuştu ve tabancanın kabzasına Vassalaro diye bir isim hakkektirilmişti. Bu tabancayı bulduktan sonra T. X. peşinden koştuğu işin son derece kolaylaşmış olduğunu anlamıştı.

Vassalaro'nun eşyası arasında bulunan mavi mektup da aynı ehemmiyette bir vesika idi. Bir tehdit mektubu!

Her halde bu mektup söylemek suretile başkasına yazdırılmış bir mektuptu. Çünkü bir çok kelimeler tashihten geçmişti.

Fakat T. X. i en ziyade memnun eden nokta Vassalaronun eski a partmanında bulunduğu kimyevi bir maddeye batırılmış olduğu anlaşılın mektup kâğıtları idi. Bu kâğıtlar güneş ziyası görür görmez derhal yamıyordu.

T. X. saatine baktı:

— Madam Leksmanla görüşmek

lazım. Fakat geç kalacağız diye korkuyorum.

Mansur bir şey söylemiş olmak için cevap verdi:

— Her halde iyi bir haber götürceğimize göre, geç kalmış sayılmayız.

— O halde gel, hemen gidelim. İki polis memuru bir hayal inkisarı ile karşılaştılar. Madam Leksman evde değildi. Zili birkaç kere daha kuvvetle çaldılar. Fakat içeriden cevap veren olmadı. Orada bulunanlardan birisi madam Leksman'ın ağılebi ihtimal Londra'ya gittiğini zannettiğini söyledi.

Genç kadın cumartesi günleri öğleden sonra, pazartesi veya salı günleri dönermiş.

O gün de pazartesi idi.

T. X. bu kadarcık intibaat ile iktila etmedi. Kapıcı, aynı zamanda o binanın gece bekçisi sayılacağına göre, inip kapıcıyı uyandırmaya karar verdi.

Evet, madam Leksman dışarıya çıkmıştı. İki valizini de beraber götürmüştü. Hattâ kapıcı, genç kadının pek heyecanlı olduğunu bile

söyledi. Fakat T. X. kapıcıdan da bundan daha fazla malûmat alamadı.

Bir taksiye bindiler. Grit bahçesinde gittiler. Orada Vassalaro'ya apartman kiralyan adamı buldular. Bu zat, gelen adamların polis olduğunu anlayınca, geç kalmış kiracısına savurmak üzere ağına gelen küfürü tuttu. Ziyaretçileri salona aldı.

— Ben kimseye birşey söylemedim. Yalnız evvelki gün bir zat gelmişti. Ona söyledim.

— Sizden ne istiyormuş?

— Vassalaronun evimde oturduğuna haber almış, son aylığını vermek için geldiğini söyledi.

T. X. sordu:

— Nasıldı bu adam?

— Apartman sahibi, adamı tarif etti. Şube müdür muavini:

— Eğer bu adam Kara'nın tâ kendisi değilse, ben kendimi asarım.

Sokağa çıkıp, bekliyen otomobile bindiler. T. X.:

— Kadogan bahçesine çek! dedi.

Karanın evine vardıkları zaman, bir hizmetçi kapıyı açtı. Kara'nın geçen cumartesi günü gittiğini söyledi:

— Belki bu gece gelir, belki bir kaç ay sonra gelir. Orasını bilemem.

T. X. hizmetçiye dedi ki:

— Görüyorum ki, siz istidadınızı kaybetmişsiniz. Fala baksanız, daha iyi ederdiniz.

İki polis memuru tekrar sokağa çıktılar.

T. X. otomobile bindiği zaman Mansur'a dedi ki:

— Yavaş yavaş işler aydınlanmaya başlıyor. Şimdi tarifeye bakalım da, Tavistok'a ilk tren kaçta? Sonra Sorc oteline de bir telgraf çek. Bizi istasyondan almak için bir otomobil bulundursun.

— Niye bu gece hareket etmiyoruz?

Gece yarısı bir tren var.

T. X. dişlerini sıkı:

— Geç kaldık, dedi.

(Devamı var)

Halledilen muamma!

RADYOLİN

Diş macunile günde iki defa fırçalan-
nan dişler sağlamlığını, beyazlığını ve
zarafetini bütün hayat müddetince
kaybetmez. Paslanmaz ve çürümez.

Türk Hava Kurumu
BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi
zengin etmiştir.

6 ıncı keşide 11 - Nisan - 1937 dedir.

Büyük ikramiye **200.000** liradır.

Ayrıca: 40.000, 25.000, 20.000
15.000, 10.000 Liralık ikrami-
yelerle (50.000 ve 200.000)
liralık iki adet mükâfat vardır..

Dikkat: Bilet alan herkes 7 - N I S A N -
937 günü akşamına kadar biletini
değiştirmiş bulunmalıdır.

Bu tarihten sonra bilet üze-
rindeki hakkı sakıt olur..

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkim-
liğinden:

Ölen ve terekesine Hâkimliğimizce el konan Tevfik karısı Seherin
menkul ve gayri menkullarının satılarak bedelinin mirasçılara taksimi-
ne karar verilmiştir. Menkullar 26-3-1937 cuma günü saat 14 de Göz-
tepede Kadir ağa sokağında 26 No. lu evde satılacaktır. Mirasçılarının ve
isteklilerin hazır bulunmaları. (1516)

HASAN
GAZÖZ ÖZÜ

Meyvalardan ve meyvaların özünden yapılmıştır. Şekersiz meyva
tuzu tertibi ve şekerli limonlu şampanya tertibi enfesi nefis nevi-
leridir. Harareti teskin ve mideyi tashih eder. Şerbet ve limonata ye-
rine dünyanın her tarafında bu nefis tertipler kullanılmaktadır. Yüzde
beş yüz nisbetinde daha ucuz ve daha leziz ve daha nefis olan Hasan
gazöz özerini tercih etmek menfaatiniz icabıdır. Kavanoz içerisinde
25, büyük 35, dört misli 50 kuruştur. Hasan deposu. Ankara, İstanbul,
Beyoğlu, Eskişehir, Beşiktaş.

Dahiliye mütehassısı
Dr. Ali Rıza Sağlar
Beşiktaş Tramvay Durak
Hastalarını hergün öğleden
sonra kabul eder.

Zührevî ve cild hastalıkları
Dr. Hayri Ömer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami
karşısında No. 313 Telefon:
43585

BASURDAN YALNIZ HEDENSA

İle ameliyatsız kurtulursunuz. Basur memelerini söndürür, mahveder, kanı, ağrısı derhal keser.

SİNİRE ÇARPINTIYA NEVROL CEMAL

Emsalsiz ilâçtır. Hafakana, teessürle bayılanlara 20 damlası hayat verir. Evlerinizde mutlaka bulundurunuz.

ROMATİZMAYA ÇARE PİMANOL

Üşümekten gelen arka sancılarını, siyatik, bel ve diz ağrılarını derhal geçirir. Vücudu kızdırır.

ADEMİ İKTİDARA ANCAK FORTESTİN

ile çare bu ursunuz. Bel gevşekliğini geçirir, vakitsiz ihtiyarlıyanlara gençlik ve dinçlik verir. Yalnız ismine dikkat.

İstanbul Belediyesi İlânları

1 — 180	22-Mart-1937 Pazartesi
181 — 365	23 Salı
366 — 550	24 Çarşamba
551 — 725	25 Perşembe
726 — 858	26 Cuma

Belediyeden aylık alan emekli ve öksüzlerin Mart-1937 üç aylık ma-
aşları yukarıda yazılı günlerde aylık cüzdanlarındaki tediye sıra sayıla-
rına göre Ziraat Bankasından verilecektir. Aylık sahiplerinin müracaat-
ları ilân olunur. (B.) (1525)

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimli-
ğinden:

Ölen ve terekesine Hâkimliğimizce el konan Kadıköyünde Paşa ma-
hallesinde Adalet sokağında 53 No. lu evin bir odasında mukim Ahmet
kızı Eminenin mirasçılarının üç ay içinde Hâkimliğimize müracaat eyleme-
leri ilân olunur. (1517)

ADEMİ İKTİDAR
ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI
HORMOBİN

Tabletleri, her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul

BÜTÜN DÜNYADA HER KES
POKER-PLAY TRAF BİÇAGINI ALIYOR

ÇÜNKİ:
POKER-PLAY TRAF BİÇAKLARININ KRALI'DIR.

Dr. Hafız Cemal
(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğle-
den sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar
İstanbulda Divanyolunda (104) nu-
maralı hususi kabinesinde hasta-
larını kabul eder. Salı, cumartesi
günleri: sabah 9.5 - 12 saatleri ha-
kiki fıkara mahsustur. Muayene-
hane ve ev telefon: 22398. Kişilik
telefon: 21044.

Kiralık Tütün
Deposu

Arapçami Kurucu kapı Alaca
Mescit 17 Sadıkiye Deposudur.
Galata Köprü başı Benzinci Ali
Rizaya müracaat.

Sultanahmet 3 üncü Sulh Hu-
kuk Hâkimliğinden:

Davacı Mehmet Lûtfi tarafından
Lâlelide şair Fitnet sokağında 6
No. da oturan Yekda Pekacar a-
leyhine 37/12 No. lu dosya ile açıl-
an 110 lira alacak davasının cari
duruşmasında müddeialeyhin ika-
metgâhının meçhul bulunması ha-
sebine ilânen yapılan tebligata rağ-
men 15/3/1937 tarihinde mahkeme-
ye gelmemiş ve vekil dahi gönder-
memiş olduğundan berayi istiktap
mahkemeye gelmesine ve gelmiye-
cek olursa istiktaptan çekilmiş ad-
dile mübrez senetlerin kendisine
aidiyetine karar verileceğinden ba-
hisle muameleli giyap kararının
20 gün müddet ilânen tebliğine ve
mahkemenin 19/4/1937 tarihine mü-
sadif Pazartesi günü saat 10 na ta-
likine mahkemece karar veril-
miş olduğundan tarihi ilândan iti-
baren 5 gün zarfında itiraz edil-
mediği yevm ve vakti mezkûrde
mahkemeye gelinmediği takdirde
giyaben hüküm ve karar verile-
ceği ilânen tebliğ olunur. (37/12)

İkinci icra memurluğundan:

Paraya çevrilmesine karar ve-
rilen Tophane civarında Boştan ba-
şında Kalyoncu apartmanında 5
No. da borçlu Mihala ait ev eş-
yaları 23/3/1937 tarihine tesadüf e-
den Salı günü saat 12 den itibaren
ismi geçen apartman önünde hazır
bulunacak memuru tarafından satıl-
acağı ilân olunur.

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Cağaloğlu Nuruosmaniye cad.
Cağaloğlu No. 30 (Eczanesi
yanında) Te'efon. 22566

Dans profesörü

Parisin 1937 senesinin
yeni dans figürlerini
öğrenmek isteyenlere
müjde

Beyoğlu İstiklâl caddesi Türkuaz
dans dershanesinde Kemal Sami
Bayere müracaat. Hergün sabah
ondan akşam dokuza kadar ders-
hanesi talebelerine açıktır.

Daktilo aranıyor

Büyük Smith Premier makine-
sinde eski harflerle yazılmış ede-
bi eserleri yeni harflerle çabuk ve
yanlışsız çevirecek bir daktilo ba-
yan aranıyor. İsteyenler her gün
öğleden sonra gazetemizin idare
müdürlüğüne müracaat etsinler.
Çalışma yeri Beyoğlundadır.

Okul Kızı

Okul kızlarının yıllardır bekle-
dikleri biricik kız mecmuası
15 Nisanda çıkıyor

**GELECEK GÜNLERİ HİÇ BİR
ANCAK GÖZLÜK GÖSTEREMEZ!
PARA BİRİKTİRİLİRSE
İLERİSİNE GÜVENLE BAKILABİLİR
TÜRKİYE İŞ BANKASI**

Sahibi ve Umumi neşriyatı idare eden Başmuharrir

E. İzzet

Bastıldığı yer: Matbaai Ebüzziya